

Opintojen suorittaminen ja arviointi

Opintojakson suorittaminen

Kaikille opintojaksoille tulee ilmoittautua sitovasti WebOodissa ennen opetuksen alkamista. **Vain läsnä olevaksi ilmoittautunut opiskelija voi suorittaa opintoja lukukausien aikana.** Opintojaksokuvaukset oppiaineittain löytyvät opinto-oppaasta sekä WebOodista.

Opintojakson luentojen pakollisuudesta ilmoitetaan opintojaksokuvauksessa sekä opetusaikataulussa. Luentoja pidetään keskeisenä asian omaksumiselle, ja siksi esimerkiksi tenttikysymykset perustuvat sekä luentoihin että kirjallisuuteen. Useilla opintojaksoilla ryhmätyöskentely, esitykset ja yksilötehtävät vaativat läsnäoloa. Opintojakson läsnäolovaatimusten laiminlyöminen saattaa vaarantaa jakson suorittamisen ja vaikuttaa lopulliseen arvosanaan.

Ensimmäisellä luennolla annetaan opintojakson suorittamiseen liittyvää keskeistä tietoa. Tämän vuoksi ensimmäiselle luennolle osallistuminen on välttämätöntä, mikäli opiskelija haluaa saada parhaan mahdollisen hyödyn opintojaksosta. Viimeisellä luennolla annetaan tavallisesti tietoa opintojakson tentistä. Opintojaksoja koskevaa palautetta kerätään pääsääntöisesti WebOodin palautetyökalun avulla.

Opintojaksoon liittyvän materiaalin jakaminen tapahtuu luennoilla tai verkon kautta (esim. Moodle). Opettajalla ei ole velvollisuutta huolehtia materiaalin toimittamisesta jälkikäteen opiskelijoille, jotka eivät ole olleet läsnä. Opettajilla ei ole myöskään velvollisuutta tehdä erityisjärjestelyjä poissaolleille opiskelijoille.

Harjoitustehtävät ja opinnäytetöiden seminaarien raportit

Kirjallisten harjoitustehtävien ja seminaarien laatimisessa tulee noudattaa hallintotieteellisten töiden kirjoitusohjeita.

Opintojaksoon kuuluvien tehtävien jättämisen määräaikoja tulee ehdottomasti noudattaa.

Tehtävien ja osasuoritusten voimassaolo

Kirjalliset tai muulla tavoin tallennetut opintosuoritukset säilytetään vähintään kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta.

Kokonaisen opintojakson suoritus ei vanhene, ellei opetussuunnitelmassa toisin määrätä tai ellei tiedekuntaneuvosto erityisistä syistä toisin päättä.

Opintojaksoon kuuluvat harjoitustyöt tai muut osasuoritukset ovat opintojaksokohtaisia ja voimassa pääsääntöisesti **lukuvuoden ajan**, ellei vastuuopettaja muuta ilmoita.

Perustutkintojen opintosuoritusten arvostelua ja tenttien järjestämistä koskevat ohjeet ovat saatavilla portaalissa. Yliopistotasoiset linjaukset ovat tarpeelliset opiskelijoiden yhdenvertaisen kohtelun ja toiminnan sujuvuuden vuoksi.

Hyvä tieteellinen käytäntö ja eettisyys

On tärkeää, että opiskelija omaksuu ja sisäistää yleisen ja oman alansa hyvän tieteellisen käytännön. Kirjallisten töiden teossa on noudatettava hyväksytyjä tieteellisiä periaatteita ja arvoja. Vaasan yliopistossa on hyväksytty Tutkimuseettisen neuvottelukunnan laatima ohjeistus hyvästä tieteellisestä käytännöstä ja sen loukkausten käsittelemisestä (www.tenk.fi/HTK/htkfi.pdf). Vaasan yliopiston eettiset suositukset ovat saatavilla osoitteessa: www.uwasa.fi/opiskelu/tyokalut/. Tutkimuseetiikkaan liittyviä asioita käsitellään laajemmin Tutkimuseettisen neuvottelukunnan sivustolla www.tenk.fi/.

Lisätietoja

Lisätietoja ilmoittautumisesta, opinto-oikeudesta sekä opintojen suorittamisesta saa Yleisoppaasta: www.uwasa.fi/opiskelu/oppaat/.

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT)

Opiskelija saa tutkintoa suorittaessaan yliopiston päätöksen mukaisesti lukea hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa taikka muussa oppilaitoksessa suorittamiaan opintoja sekä korvata tutkintoon kuuluvia opintoja muilla samantasoisilla opinnoilla. Opiskelija saa yliopiston päätöksen mukaisesti lukea hyväkseen sekä korvata tutkintoon kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella.

Muulla suoritettujen opintojen hyväksilukeminen:

- Tutkintoon kuuluvia opetussuunnitelman mukaisia opintoja korvataan muulla suoritetuilla, sisällöltään vastaavilla opinnoilla.
- Tutkintoon sisällytetään muulla suoritettuja opintoja, esim. sivuaineita tai ulkomaisessa yliopistossa suoritettuja opintoja.

Muulla kuin muodollisessa koulutuksessa hankitun osaamisen hyväksilukeminen:

Opiskelija voi korvata tutkintoon kuuluvia opintoja myös muulla kuin muodollisessa koulutuksessa hankitulla osaamisella. Tällaista osaamista on voinut syntyä esimerkiksi epävirallisen oppimisen (esim. täydennyskoulutukset, työpaikkojen lyhytohjelmien, vapaan sivistystyön koulutukset ym.) tai arkioppimisen (esim. työkokemus, luottamustoimissa tai harrastuksissa opitut asiat ym.) yhteydessä. Muulla tavoin hankitun osaamisen hyväksilukemisen lähtökohtana ovat opintojaksojen ja -kokonaisuuksien osaamistavoitteet.

Lisätietoja: www.uwasa.fi/hallintotieteet/opiskelu/maaraykset/ahot/

Sivuaineopinnot

Sivuaineet ovat tärkeä osa opintoja ja niiden valintaan on useita näkökulmia. Valinnan voi tehdä oman kiinnostukseen, oppiaineen suositusten, tulevan ammatin tai työelämän yleisten odotusten mukaisesti. Valinnan voi tehdä myös niin, että ne tukevat luontevasti pääainetta tai tutkielman laatimista. Oleellista on, että tutkinnosta muodostuu mielekäs ja mielenkiintoinen kokonaisuus, joka tukee työelämään sijoittumista.

Voit valita sivuaineen filosofisen tiedekunnan oppiainevalikoimasta tai muista tiedekunnista. Hallintotieteiden osalta lisätietoja saa opintopäälliköltä ja oppiaineista. Muiden tiedekuntien ja koulutusalojen oppiaineista saa lisätietoa ko. opinto-oppaasta ja opintohallinnosta. Yliopistolla on lisäksi tiedekuntarajat ylittäviä opintokokonaisuuksia, jotka sopivat sivuaineopinnoiksi (esim. Kulttuurienvälinen viestintä).

Vaasan korkeakoulukonsortion muodostavat Vaasan yliopisto, Åbo Akademi, Hanken, Vaasan AMK, Novia, Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta sekä Länsi-Suomen muotoilukeskus Muova. Konsortiossa on solmittu paikallinen JOO-sopimus. Sopimuksen mukaan läsnä olevaksi ilmoittautunut opiskelija, jolla on perus- tai jatkotutkinnon suorittamisoikeus sopimuskorkeakoulussa, voi hakea määräaikaista opinto-oikeutta suorittaa tutkintoonsa liitettäviä opintoja toisessa sopimuskorkeakoulussa. Puolto myönnetään ensisijaisesti sellaisiin opintoihin, joita ei ole tarjolla kotikorkeakoulussa ja jotka opiskelija voi sisällyttää tutkintoonsa HOPSinsa mukaisesti täydentävinä tai korvaavina opintoina. Lisätietoja Vaasan korkeakoulukonsortion verkkosivuilta: www.vaasahighedu.fi sekä opintopäälliköltä.

Tutkintoihin on mahdollista sisällyttää myös muissa yliopistoissa suoritettuja opintoja. Samoin kesäyliopistoissa, avoimissa yliopistoissa sekä yliopistoverkostoissa suoritettuja opintoja on mahdollista hyväksilukea tutkintoon. Lisätietoja saa opintopäälliköltä.

Muulla suoritettavien opintojen liittämistä tutkintoon on syytä keskustella etukäteen opintopäällikön kanssa.

Hallintotieteiden tarjoamat sivuaineopinnot ja opintokokonaisuudet muiden koulutusalojen opiskelijoille

Vaasan yliopiston muiden koulutusalojen opiskelijat voivat suorittaa hallintotieteiden perus- ja aineopintotasoisia opintoja ilman hakumenettelyä. Lisätietoja saa hallintotieteiden opintopäälliköltä.

Muiden tiedekuntien tarjoamat sivuaineopinnot ja opintokokonaisuudet

Vaasan yliopisto tarjoaa hyvät mahdollisuudet valita sivuaineita yli tiedekuntarajojen. Oppiainepohjaisen opetuksen lisäksi tiedekunnat järjestävät ja koordinoivat monitieteisiä opintokokonaisuuksia, joita voi sisällyttää sivuaineopintoihin. Tarkemmin ao. opinnot ja opintokokonaisuudet esitellään kunkin tiedekunnan/koulutusalan opinto-oppaassa.

Huomioi, että joissakin oppiaineissa (esim. kauppatieteissä) sivuaineopiskelijoiden tarjonta on erikseen määritelty, katso tarkemmin ko. tiedekunnan opinto-oppaasta.

Harjoittelu ja opintojen työelämäyhteys

Harjoittelun tavoitteena on tutustuttaa opiskelija työyhteisön toimintaan ja antaa opiskelijalle mahdollisuus soveltaa yliopisto-opinnoissa opittuja tietoja ja taitoja käytännön työelämään. Harjoittelussa saatu käytännön kokemus auttaa pohtimaan omaa osaamista ja opintoja siten, että ne tukevat työelämään sijoittumista. Oman osaamisen reflektointi on tärkeä osa harjoittelun suorittamista.

Hallintotieteiden kandidaatin tutkintoon sisältyy asiantuntijuutta kehittävä harjoittelu (5 op). Harjoittelun suorittaminen edellyttää kolmen kuukauden täysipäiväistä harjoittelua ja harjoittelun raportointia. Harjoittelun voi suorittaa myös osa-aikaisena, jolloin se on kestoltaan pidempi. Harjoittelun voi suorittaa mihin aikaan vuodesta tahansa. Harjoittelu suositellaan suoritettavaksi kandidaatin tutkinnon loppuvaiheessa ja sen aikana ei voi valmistua. Harjoittelun suorittamisesta sovitaan *ennen* harjoittelun aloittamista vastuuopettajan kanssa.

Voit suorittaa harjoittelun seuraavilla tavoilla:

- 1) Voit sopia itse haluamasi työnantajan kanssa harjoittelusta ja harjoitteluajan palkkauksesta. Tässä tapauksessa yliopisto on prosessissa mukana vain silloin kun sovit harjoittelun soveltuvuudesta ja harjoitteluraportin kirjoittamisesta vastuuopettajan kanssa. Muutoin työnhaku suoritetaan itsenäisesti.
- 2) Vaasan yliopiston harjoittelupaikat (yliopisto työnantajana) tulevat hakuun tammikuussa. Katso lisätietoja portaalista.
- 3) Muiden työnantajien ilmoittamia harjoittelupaikkoja tulee haettavaksi yliopistoportaaliin. Lisäksi opiskelija voi hankkia harjoittelupaikan, jota ei ole ilmoitettu portaalissa. Harjoittelun varmistuttua opiskelija voi hakea yliopiston tukea harjoitteluun, mikäli työnantaja tukea edellyttää.
- 4) Harjoitteluna voidaan huomioida jo työelämässä mukana olevien opiskelijoiden työkokemus. Harjoittelun hyväksytyt suorittaminen edellyttää kuitenkin harjoitteluraportin laatimista.
- 5) Erasmus-harjoittelun puitteissa voit hakeutua työharjoitteluun ulkomaille. Lisätietoja saa kv-asiain suunnittelijalta.

Harjoittelun vastuuopettaja on opintopäällikkö.

Harjoitteluraportti

Harjoittelusta tulee laatia raportti, jonka tulee pohjautua henkilökohtaiseen työkokemukseen. Raportti laaditaan hallintotieteellisten töiden kirjoitusohjeiden mukaan ja sen laajuus on noin 5–10 sivua. Liitteenä tulee olla kopio allekirjoitetusta työtodistuksesta, josta ilmenee työaika sekä työtehtävät. Tieteelliseen kirjallisuuteen ei tarvitse viitata, mutta omia kokemuksia ja havaintoja on syytä jäsentää opiskelun yhteydessä omaksuttujen teoreettisten käsitteiden avulla. Tekstin sisälle voi kuitenkin kirjoittaa lähteitä tarpeen mukaan ja ne tulee merkitä lähdeluetteloon.

Raportin sisältö:

- millainen oli harjoittelupaikan organisaatio sekä kuvaa työyhteisöä, jossa työskentelit,

- kuvaa omia työtehtäviä ja niiden liittymistä yksikön tehtäviin,
- pohdi harjoittelupaikan erityiskysymyksiä, oman työyksikön asemaa organisaatiossa tai suhteessa muihin organisaatioihin,
- millä tavoin hallintotieteiden opinnoissa omaksumia tietoja ja taitoja pystyi soveltamaan käytäntöön,
- miten työharjoittelu muutti suhtautumista opintoihin ja opiskeluun; aiotko suunnata opintoja harjoittelukokemuksen pohjalta,
- mitä havaintoja teit omasta osaamisesta ja itsestäsi,
- millaisena tulevaisuuden asiantuntijana näet itsesi.

Voit valita organisaatiosta ja työn sisällöstä jonkin hallintotieteellisen näkökulman, kysymyksen tai asian, joka erityisesti kiinnosti tai askarrutti harjoitteluajana. Olennaista on, että harjoitteluraportti ei ole luettelointia siitä mitä on tehnyt, vaan **pohdintaa oman oppimisprosessin kannalta**. Raporttia kirjoitettaessa on otettava huomioon myös eettiset kysymykset. Työpaikan toimintatapoja voi arvioida kriittisestikin, mutta yksittäisiin henkilöihin kohdistuvaa kritiikkiä on vältettävä. Työyhteisön jäsenten yksityisasiasta ei raporttiin pidä kirjoittaa, ei myöskään asioita, joita yhteisö ei ehkä haluaisi ulkopuolisten tietoon. Henkilöistä kirjoitettaessa on syytä käyttää esimerkiksi työtehtävänimikkeitä, ei nimiä.

Raportti palautetaan vastuuopettajalle mahdollisimman pian harjoittelun päätyttyä. Raportti merkitään hyväksytyksi, kun se täyttää edellä esitetyt vaatimukset. Mikäli harjoitteluraportti ei täytä vaatimuksia, vastuuopettaja voi pyytää täydentämään raporttia tai hylätä sen.

Vapaavalintainen harjoittelu HTM-tutkinnossa

Vapaavalintainen maisteriopintoihin kuuluva harjoittelu noudattelee pääpiirteissään em. ohjeita. Maisteriharjoittelun työtehtävien tulisi olla hieman vaativampia verrattuna kandidaattivaiheen harjoitteluun (asiantuntijuutta syventävä harjoittelu).

Työelämäyhteydet

Miten työelämäyhteys näkyy Vaasan yliopiston tutkinnoissa ja opinnoissa, mitä erilaisia työelämän kannalta olennaisia tietoja, taitoja sekä valmiuksia on tarjolla opintojen sekä opiskeluaikaisen elämän aikana? Tarjontaa on paljon ja on opiskelijasta itsestään kiinni miten hyvin näitä erilaisia mahdollisuuksia hyödyntää.

Työelämävalmiuksia kehittyy jo opinnoissa; opinnäytetöissä, opetus- ja opiskelumetodeissa esim.: oman alan teoreettinen osaaminen, analyttisen ja systemaattisen ajattelun taidot, tiedonhankintataidot, ongelmanratkaisukyky, ryhmätyö- ym. sosiaaliset taidot, tieto- ja viestintätekniikan taidot, suomen, ruotsin ja englannin sekä muiden kielten taidot, projektinhallintataidot sekä organisointi- ja koordinoititaidot.

Lisäksi omia työelämävalmiuksiaan voi kehittää harjoittelun, kansainvälisyyden, ainejärjestötoiminnan, erilaisten projektien (mm. tutkimus, selvitys, seminaarit, pro gradu - tutkielma), itsetuntemuksen, harrastusten, omien työkokemusten sekä esiintymistilanteiden harjoittelun kautta. Tarjolla on myös eri tahojen järjestämiä työelämään liittyviä tapahtumia, ulkopuolisten organisaatioiden asiantuntijaluentoja,

yrittävien lisäksi sekä koulutuksia. Tietoa on myös tarjolla: mm. valmistuneiden sijoittumisesta, työllistymisestä, työnimikkeistä, uran alkuvaiheesta, palkkatasosta sekä omakohtaisia uratarinoita.

Opinnäytteet

Opinnäytteillä tarkoitetaan sekä hallintotieteiden kandidaatin tutkintoon sisältyvää kandidaatintutkielmaa että hallintotieteiden maisterin tutkintoon sisältyvää pro gradu -tutkielmaa.

HTK-tutkinto: kandidaatintutkielma ja kypsyysnäyte

Pääaineen aineopintoihin sisältyy 10 opintopisteen laajuinen kandidaatintutkielma, joka on itsenäinen tieteellinen noin 25-sivuinen tutkielma, jonka aihe sovitaan tutkielmasta vastaavan opettajan kanssa. Kandidaatintutkielmaksi hyväksytään kandidaattiseminaarissa tarkistettu ja saadun palautteen pohjalta korjattu seminaarityö. Tarkastajana toimii kandidaatintutkielmasta vastaava opettaja. Hyväksytty tutkielma arvostellaan erillisellä arviointilomakkeella asteikolla 5–1 (erinomainen, erittäin hyvä, hyvä, tyydyttävä, välttävä). Arvosteltu kandidaatintutkielma lasketaan mukaan pääaineen arvosanaan. Kandidaatintutkielman arvosteluun tyytymätön opiskelija voi pyytää suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvostelun suorittaneelta opettajalta. Oikaisumenettelystä säädetään Vaasan yliopiston tutkintosäännössä.

Opiskelijan on kandidaatin tutkintoa varten kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa. Kypsyysnäyte kirjoitetaan sillä kielellä, jolla on saatu koulusivistys. Tällä tavalla saavutetaan valtion virkaan vaadittava suomen tai ruotsin kielen täydellinen taito. Kypsyysnäytteen tarkastaa tutkielman ohjaaja sekä äidinkielen opettaja.

Kandidaatintutkielmasta saa lisätietoja vastaavalta opettajalta, opetussuunnitelmista sekä Hallintotieteellisten töiden kirjoitusohjeista. Tutkielman tarkastusprosessista on lisätietoja: www.uwasa.fi/hallintotieteet/opiskelu/kandidaatintutkielma/.

HTM-tutkinto: pro gradu -tutkielma ja kypsyysnäyte

Pääaineen syventäviin opintoihin sisältyy 40 opintopisteen laajuinen pro gradu -tutkielma. Pro gradu -tutkielman tarkoituksena on harjaannuttaa opiskelija itsenäiseen tutkimustyöhön ja sen tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin, tarvittavien tutkimusmenetelmien hallintaa ja valmiutta tieteelliseen ilmaisuun. Pro gradu -tutkielman suositeltava laajuus on noin 80 sivua.

Pro gradu -tutkielmaa ei voi jättää tarkastettavaksi ennen kuin kandidaatin tutkintotodistus on myönnetty.

Opiskelijan on kirjoitettava pro gradu -tutkielmaan liittyvä kypsyysnäyte. Kypsyysnäyte kirjoitetaan sillä kielellä, jolla on saatu koulusivistys. Tällä tavalla saavutetaan valtion virkaan vaadittava suomen tai ruotsin kielen täydellinen taito. Myös ne opiskelijat, jotka laativat tutkielmansa englannin kielellä tekevät kypsyysnäytteen suomen tai ruotsin

kielellä. Kypsyysnäytteen tarkastaa tutkielman ohjaaja sekä äidinkielen opettaja. Mikäli kypsyysnäyte annetaan samalla kielellä kuin se on annettu alemmassa korkeakoulututkinnossa, hyväksytään kypsyysnäytteeksi pro gradu -tutkielmasta laadittu suomen- tai ruotsinkielinen tiivistelmä.

Tutkielmasta antaa lausunnon kaksi tarkastajaa, joista ainakin toisen on oltava professori, dosentti tai tohtorin tutkinnon suorittanut opettaja. Toinen tarkastajista on yleensä työn ohjaaja. Pro gradu -tutkielma arvostellaan erillisellä arviointilomakkeella asteikolla: laudatur, eximia cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, cum laude approbatur, non sine laude approbatur, lubenter approbatur, approbatur. Dekaanin hyväksyy tutkielman sekä päättää arvosanasta tutkielman tarkastajien esityksen pohjalta. Ennen dekaanin päätöstä opintopäällikkö ilmoittaa sähköpostitse opiskelijalle tutkielmasta ehdotettavan arvosanan. Opiskelijalle toimitetaan kopio arvostelulomakkeesta päätöksen jälkeen. Pro gradu -tutkielman arvosteluun tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen oikaisua. Oikaisumenettelystä säädetään Vaasan yliopiston tutkintosäännössä.

Pro gradu -tutkielmasta saa lisätietoja vastaavalta opettajalta, opetussuunnitelmista sekä Hallintotieteellisten töiden kirjoitusohjeista. Tutkielman tarkastusprosessista on lisätietoa: www.uwasa.fi/hallintotieteet/opiskelu/progradu/.